

Posudek rigorózní práce

Název: **Exekutivní funkce. Jejich diagnostika a rehabilitace.**

Autorka: Mgr. Jana **K l u c k á**

Konzultant: doc. PhDr. Petr Kulišťák, Ph.D.

Tématem rigorózní práce Mgr. Jany Klucké je stále aktuální a zkoumaná problematika exekutivních funkcí mozku a jejich významu pro správné řízení jak kognitivních oblastí, tak i celkové chování jedince v běžném životě, případně snahy o rehabilitaci po jejich poškození. Autorka svou práci navazuje na téma, jež zpracovala dříve ve své diplomové práci a rozšiřuje ji v rozsahu sledovaných probandů a také hloubce teoretického rozpracování problematiky exekutivních funkcí. Rigorózní práce je předkládána v tradičním schématu, tj. rozdělení na část teoretickou (60 stran) a empirickou (40 stran), písemnictví (89 titulů) a přílohy.

V úvodu své předkládané rigorózní práce zmiňuje paní Mgr. Jana Klucká velký a stále řešený problém diagnostiky exekutivních funkcí. Na základě zkušeností se zjišťováním a případným „měřením výkonu“ v oblasti exekutivy se jako nejvěrohodnější kritérium ukazuje spíše běžný každodenní život jedince, než výsledky laboratorních testů, i když samozřejmě i ony mohou přinést využitelné poznatky. V literární části se autorka zevrubně zabývá vymezením exekutivních funkcí, jejich vývojem, teoretickými modely, pokoušejícími se o objasnění jejich funkce v rámci řízení ostatních systémů mozku a také jejich poruchami, zahrnutými pod tzv. dysexekutivní syndrom. V dalších kapitolách navazuje hodnocením diagnostiky a rehabilitace exekutivních funkcí.

Stanovením výzkumného cíle začíná empirická část rigorózní práce paní Mgr. Jany Klucké. Základní hypotéza vychází z předpokladu, že jedinci s dysexekutivním syndromem budou vykazovat významně horší výsledky v použitých laboratorních testech v podmínkách běžného života (zde simulované zátěži hlukem) než kontrolní skupina zdravých jedinců. Po vymezení základních pojmů uvádí autorka demografické charakteristiky výzkumného souboru, popisuje postupy při sběru dat, aplikaci vybraných metod neuropsychologické diagnostické počítačové baterie Neurop-2, jejich zpracování a výsledky. Základní hypotéza byla potvrzena, ale objevily se i paradoxní výsledky, kdy při hlukové zátěži došlo ke zlepšení výkonu v některých použitých testech a to jak u zdravých osob, tak i jedinců s narušenými exekutivními funkcemi (osoby po CMP a TBI). V následující rozsáhlé diskusi se autorka zabývá některými problémy, jež mohly ovlivnit závěry práce, např. velikostí zkoumaného souboru, způsobem výběru do něho zařazených osob, časovými odstupy při testování, vlivem nácviku, motivací probandů, výhodami a nevýhodami počítačové aplikace testů, adekvátností použitého distraktoru atd. Naznačuje také směry dalšího výzkumu v této oblasti.

Lze říci, že autorka rigorózní práce pojala rozsáhlé a zajímavé téma exekutivních funkcí mozku velmi zodpovědně a projevila snahu obohatit tuto problematiku dalšími výzkumnými poznatky.

Považuji posuzovanou rigorózní práci paní Mgr. Jany Klucké za vyhovující kritériím, kladených zkušební řádem FF UK v Praze a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze 22. 10. 2011

Petr Kulišťák